

Šiaurės Korėjos pabėgėlių padėtis

2012 m. gegužės 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pabėgėlių iš Šiaurės Korėjos padėties (2012/2655(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezolucijas dėl Šiaurės Korėjos (Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika, toliau – KLDL), ypač į rezoluciją, priimtą 2010 m. liepos 8 d.¹;
 - atsižvelgdamas į 2012 m. vasario 14 d. ES ir Kinijos vadovų susitikimą ir į 2010 m. birželio 29 d. Madride vykusį ES ir Kinijos dialogą žmogaus teisių klausimais, kurio metu buvo aptartas pabėgėlių iš Šiaurės Korėjos klausimas,
 - atsižvelgdamas į pranešimą dėl KLDL, pateiktą JT Žmogaus teisių tarybos visuotinės reguliarios peržiūros darbo grupės 6-ojoje sesijoje (2009 m. lapkričio 30 d. – gruodžio 11d.),
 - atsižvelgdamas į specialiojo pranešėjo žmogaus teisių padėties Korėjos Liaudies Demokratinėje Respublikoje klausimu 2011 m. vasario 21 d. pranešimą, kuriame jis reiškia susirūpinimą, kad Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika neprisiėmė jokių įsipareigojimų įgyvendinti visuotinio tarpusavio vertinimo rekomendacijas ir išvadas,
 - atsižvelgdamas į bendru sutarimu patvirtintą JT Žmogaus teisių tarybos 2012 m. kovo 19 d. Rezoluciją Nr. A/HRC/19/L.29, kurioje reiškiamas rimtas susirūpinimas dėl vis dar vykdomų sunkių, dažnų ir sistemingų žmogaus teisių pažeidimų Korėjos Liaudies Demokratinėje Respublikoje, ir į 2012 m. kovo 29 d. patvirtintą JT Generalinės Asamblėjos rezoluciją Nr. A/RES/66/174,
 - atsižvelgdamas į Pietų Korėjos nacionalinės žmogaus teisių komisijos 2012 m. kovo mėnesio pranešimą apie žmogaus teisių pažeidimus Šiaurės Korėjoje, parengtą išklaudus apie 800 šimtus pabėgėlių, keli šimtai jų anksčiau kalėjo,
 - atsižvelgdamas į 2010 m. KLDL visuomenės saugumo ministerijos potvarkį, kuriame pabėgimas laikomas tautos išdavyste,
 - atsižvelgdamas į KLDL valdžios institucijų 2011 m. gruodžio mėnesio pareiškimą, kuriame jos pabrėžė savo ketinimus sunaikinti iki trijų pabėgusio asmens šeimos kartų, jeigu šie asmenys iš šalies pabėgo per šimto dienų gedulo dėl Kim Jong-Ilo mirties laikotarpį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi minėtoje Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos rezolucijoje apgailestaujama dėl sunkių, dažnų ir sistemingų žmogaus teisių pažeidimų Šiaurės Korėjoje, ypač dėl politinių kalinių ir į KLDL repatrijuotų piliečių kankinimo ir jų darbo stovyklų; kadangi valdžios institucijos sistemingai vykdo neteismines egzekucijas, nesankcionuotus

¹ OL C 351 E, 2011 12 2, p. 132.

sulaikymus ir prisideda prie asmenų dingimo,

- B. kadangi didelė dalis gyventojų badauja ir kadangi Pasaulio maisto programos 2009 m. rugsėjo mėn. pranešime nurodoma, kad trečdalis Šiaurės Korėjos moterų ir vaikų nusilpę dėl prastos mitybos,
- C. kadangi manoma, jog dėl KLR valdžios politikos ir nepaisydami pavojų per daugelį metų iš šalies pabėgo apie 400 000 šiaurės korėjiečių, kurių daugelis gyvena kaimyninėje Kinijoje kaip nelegalūs imigrantai;
- D. kadangi dauguma pabėgėlių iš KLR neturi ketinimų likti Kinijoje, tačiau privalo pereiti šią šalį, norėdami patekti į Pietų Korėją arba į kitas pasaulio šalis;
- E. kadangi pagal 1986 m. repatriacijos susitarimą su Šiaurės Korėja Kinija užkerta kelią Šiaurės Korėjos piliečiams naudotis UNHCR prieglobsčio procedūromis, taip pažeisdama 1951 m. JT konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir jos 1967 m. protokolą, prie kurių Kinijos Liaudies Respublika (toliau – KLR) yra prisijungusi; kadangi NVO paskaičiavimais KLR kiekvienais metais suimama ir prievarta grąžinama apie 5 000 Šiaurės Korėjos pabėgėlių;
- F. kadangi nemaža Šiaurės Korėjos pabėgėlių Kinijoje dalis yra moterys, iš kurių nemažai nukentėjo nuo prekybos žmonėmis, seksualinės vergijos ir vedybų prievarta, ir kadangi vaikai, pradėti vykdant šiuos pažeidimus, Kinijoje neturi pilietybės ir yra paliekami arba jų laukia toks pats likimas kaip ir jų motinų;
- G. kadangi 2012 m. kovo 29 d. Kim Young-Hwan ir dar trys Seule įsteigto Šiaurės Korėjos demokratijos ir žmogaus teisių tinklo aktyvistai, kaip pranešama, padėję pabėgėliams iš Šiaurės Korėjos, buvo suimti Daliane, Liaoningo provincijoje (Kinija) ir jiems iškelti kaltinimai dėl keliamos grėsmės Kinijos nacionaliniam saugumui;
- H. kadangi liudytojai teigia, jog prievarta į Šiaurės Korėją grąžinti pabėgėliai, nuolat kankinami, kalinami koncentracijos stovyklose, netgi gali būti baudžiami mirties bausme, teigiama, kad nėščiosioms prievarta daromi abortai, o vaikai, kurių tėvai yra kinai, gali būti žudomi; kadangi valstybė taiko kaltės nustatymo praktiką remdamasi tuo, kad asmuo turi ryšių su kaltinamuoju, už grotų atsiduria ištisos šeimos, įskaitant vaikus ir senelius;
- I. kadangi, sprendžiant iš palydovinių nuotraukų ir įvairių iš Šiaurės Korėjos pabėgusių asmenų pasakojimų, esama pagrįstų įtarimų, kad KLR veikia bent šešios koncentracijos stovyklos ir nemažai perauklėjimo stovyklų, kuriose gali būti laikoma apie 200 000 kalinių, dauguma jų – politiniai;
 - 1. dar kartą ragina KLR nedelsiant nutraukti prieš savo šalies žmones vis dar vykdomus sunkius, dažnus ir sistemingus žmogaus teisių pažeidimus, dėl kurių Šiaurės Korėjos piliečiai bėga iš šalies;
 - 2. ragina KLR valdžios institucijas vykdyti Žmogaus teisių tarybos visuotinės reguliarios peržiūros darbo grupės rekomendacijas ir visų pirma leisti nepriklausomiems tarptautiniams ekspertams atlikti visų pobūdžių sulaikymo vietų patikrinimus;
 - 3. ragina ES valstybes nares veikti labiau sistemingai organizuojant Europos ir tarptautinio masto apsaugą pabėgėliams iš Šiaurės Korėjos ir ragina Komisiją toliau teikti paramą pilietinės visuomenės organizacijoms, padedančioms pabėgėliams iš Šiaurės Korėjos;

4. labai apgailestauja, kad pranešama, jog Kinijos valdžios institucijos Kim Young-Hwanui ir jo kolegoms aktyvistams pirma kartą inkriminavo grėsmę nacionaliniam saugumui, nusikaltimą, už kurį gali būti baudžiama mirties bausme; ragina Kinijos valdžios institucijas suteikti visišką konsulinę prieigą Pietų Korėjos institucijoms, užtikrinti keturių sulaikytųjų aktyvistų teisinį atstovavimą ir kuo greičiau juos paleisti;
5. ragina KLR laikytis savo įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę, ypač pagal 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir jos 1967 m. protokolą, taip pat pagal 1984 m. Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą ir nustoti deportuoti Šiaurės Korėjos piliečius į KLR, nes grąžintiesiems asmenims ir jų šeimos nariams kyla prievartos ir egzekucijų grėsmė;
6. taigi ragina KLR nebesilaikyti 1986 m. susitarimo su Šiaurės Korėja dėl pabėgėlių repatrijavimo ir palankiai vertina naujausius pranešimus, kad Kinijos politika gali pasikeisti; primena, kad Šiaurės Korėjos piliečiai yra visateisiai Korėjos Respublikos piliečiai, ir ragina KLR užtikrinti jiems saugią galimybę patekti į Pietų Korėją ar trečiąsias šalis;
7. prašo Kinijos valdžios institucijų elgtis su asmenimis, pabėgusiais iš Šiaurės Korėjos, kaip su pabėgėliais *sur place*, sudaryti UNHCR galimybes įvertinti jų padėtį ir padėti jiems saugiai persikelti, taip pat paleisti visus šiuo metu sulaikytus pabėgėlius, netaikyti baudžiamosios atsakomybės asmenims, bandantiems humanitariniais pagrindais padėti pabėgėliams, ir Šiaurės Korėjos moterims, ištekėjusioms už Kinijos piliečių, užtikrinti teisėtą gyventojų statusą;
8. taip pat ragina Kiniją nebebendradarbiauti su Šiaurės Korėjos saugumo agentais ieškant pabėgėlių iš Šiaurės Korėjos, kai siekiama juos sulaikyti; vietoj to, ragina KLR sudaryti galimybę NVO ir savanoriškoms organizacijoms susisiekti su Kinijoje esančiais pabėgėliais ir prieglobsčio prašytojais iš Šiaurės Korėjos, taip pat leisti jiems teikti maistą, medicinos priežiūrą ir teisineis bei kitas paslaugas;
9. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio ir saugumo politikai ir Komisiją visų ES ir Kinijos aukšto lygio susitikimų ir ES ir Kinijos dialogo žmogaus teisių klausimais metu kelti klausimus dėl žmogaus teisių padėties KLR ir dėl Šiaurės Korėjos pabėgėlių Kinijos Liaudies Respublikoje;
10. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio ir saugumo politikai, valstybėms narėms, Tarybai, Komisijai, Korėjos Respublikos ir Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos ir Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybėms, JT vyriausiajam pabėgėlių reikalų komisarui, JT Vyriausiajam žmogaus teisių komisarui, JT specialiajam pranešėjui žmogaus teisių padėties Korėjos Liaudies Demokratinėje Respublikoje klausimu ir Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.